

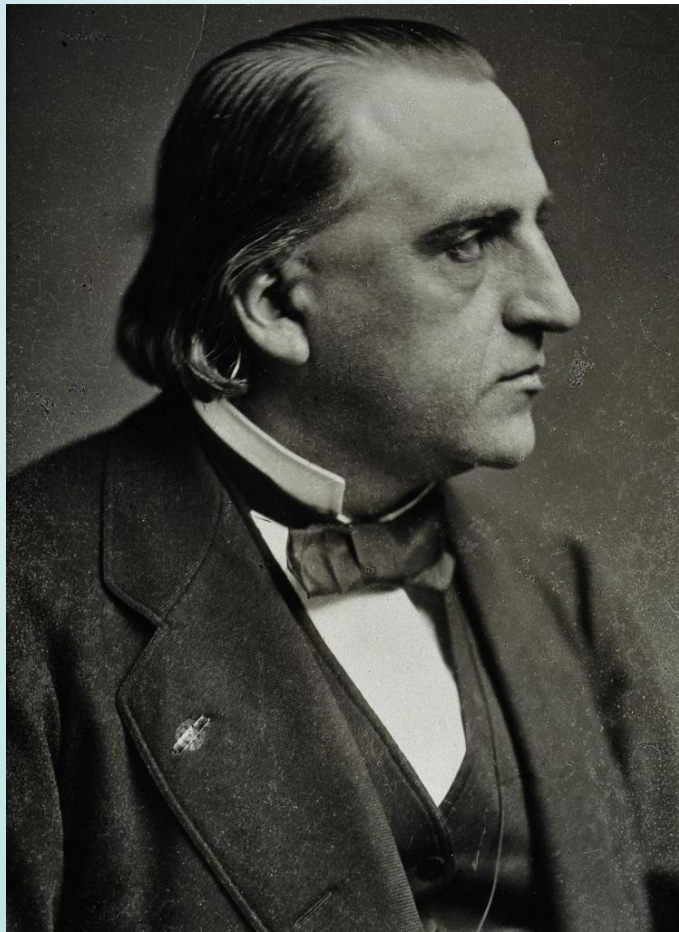
ЖАН МАРЦЕН ШАРКО,

**выдатны
неўролаг
і псіхіятр**

Jean-Martin Charcot

1825-1893

Нарадзіўся ў Парыжы ў
небагатай сям'і рамесніка

Скончыў медыцынскі
факультэт Сарбоны

Займаўся прыватнай
медыцынскай практыкай,
выкладаў на медыцынскім
факультэце

ЭТАПЫ ТВОРЧАГА ШЛЯХУ

Уся наступная дзейнасць звязана са шпіталем Сальпетрыер: пасля праходжання інтэрнатуры працягнуў там працаваць, абараніў доктарскую дысертацыю, кіраваў неўралагічным аддзяленнем, а пазней узначаліў гэтую ўстанову

Першыя даследаванні звязаныя з ўнутранымі хваробамі: вывучаў рэўматоідны поліартрыт, перамежныя кульгавасць, хваробы лёгкіх і нырак, лейкамію

У наступным навуковыя інтарэсы Ж.М. Шарко зрушыліся ў вобласць неўралогіі і псіхіятрыі

УКЛАД Ж.М. ШАРКО Ў КЛІНІЧНУЮ НЕЎРАЛОГІЮ

развіваў клініка-анатамічны падыход (сувязь паміж клінічнымі сімптомамі і лакалізацыяй структурных змяненняў нервовай сістэмы)

упершыню апісаў рассеяны склероз, бакавы аміятрафічны склероз (хвароба Шарко), неўральную аміятрафію (хвароба Шарко-Мары-Тута)

даў падрабязную характарыстыку фаз эпілептычнага прыпадку

вывучаў гіперкінезы, паркінсанізм, інсульты

курс лекцый «Хваробы нервовай сістэмы» (1874), падручнік «Аб лакалізацыі хвароб мозгу» (1879)

УКЛАД Ж.М. ШАРКО Ў ПСІХІЯТРЫЮ

- заснавальнік вучэння пра істэрыю, ускрыў яе псіхагенную прыроду (раней істэрыя лічылася выключна жаночай хваробай - «шаленства маткі»)
- даў характарыстыку этапаў развіцця істэрычнага прыпадку
- апісаў галаўныя болі напружання ў хворага неўрозам («каска неўрастэнікаў Шарко»)
- стаяў ля вытокаў псіхатэрапіі, ўдасканаліў тэхніку лячэбнага гіпнозу

Ж.М. ШАРКО ДЭМАНСТРУЕ НА ЛЕКЦЫИ ІСТЭРЫЧНЫ ПРЫПАДАК

Ж.М. ШАРКО ЯК ПЕДАГОГ

«Кожная з яго лекцый па сваёй кампазіцыі ўяўляла маленькі шэдэўр, кожная фраза вырабляла глыбокае ўражанне на слухачоў і выклікала водгук у розуме кожнага з іх. Лекцыі былі дасканалыя па стылі, давалі думкі на ўвесь наступны дзень»

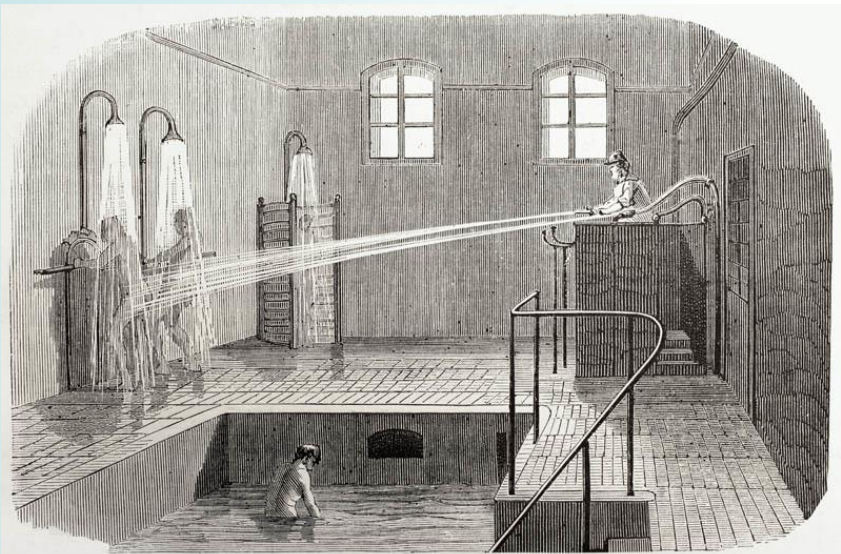
з успамінаў Зігмунда Фрэйда

ДУШ ШАРКО

Ж.М. Шарко распрацаваў
бальнеялагічную працэдуру,
якая носіць яго імя

душ (ад франц. дождж, лівень) -
магутная бруя вады з некалькіх
метраў накіроўваецца на цела
пацыента, ствараючы эфект
шчыльнага масажу

- ❖ павышае тонус мышц
- ❖ паляпшае кровазварот
- ❖ зніжае нервовае напружанне
- ❖ карэктуюе вагу цела

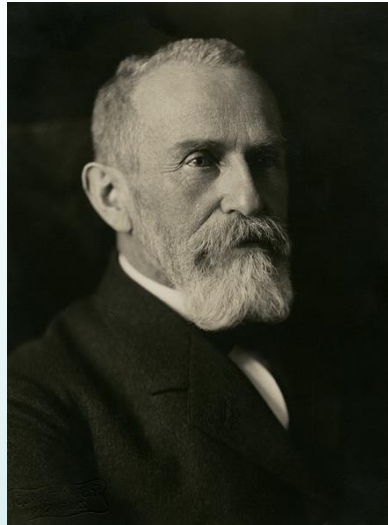
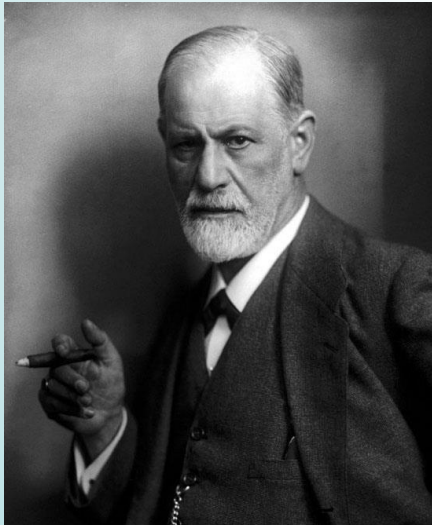

АСНОЎНЫЯ ДАСЯГНЕННІ

- заснавальнік клінічнай неўралогіі
- аўтар вучэнні аб псіхагеннай прыродзе істэрыі
- ўдасканаліў тэхніку класічнага гіпнозу
- прапанаваў бальнеялагічную працэдуру, цяпер званую «душам Шарко»
- падрыхтаваў плеяду яркіх вучняў
- заснаваў часопіс клінічнай неўралогіі
- прэзідэнт, віцэ-прэзідэнт, ганаровы і сапраўдны член 55 акадэміі, універсітэтаў, навуковых таварыстваў свету
- галоўны ўрач клінікі Сальпетрыер (Парыж)

ЗНАКАМІТЯ ВУЧНІ ВЯЛІКАГА МАЙСТРА [1]

- **Зігмунд Фрэйд**, заснавальнік псіхааналізу
- **Эйген Блейлер**, заснавальнік вучэння аб шызафрэнні
- **Уладзімір Бехцярэў**, заснавальнік расійскай нейранавукі
- **П'ер Мары**, вывучаў рассеяны склероз, акрамегалію, апісаў спадчынную нейрапацію Шарко-Мары-Тута

ЗНАКАМІТЯ ВУЧНІ ВЯЛІКАГА МАЙСТРА [2]

- **Альфрэд Бине**, распрацаваў «шкалу разумовага развіцця Бине-Сымона» (папярэднік IQ)
- **Жыль дэ ля Турэтт**, апісаў цікаідны гіперкінэз (хвароба Жыль дэ ля Турэтта)
- **П'ер Жане**, аўтар псіхалагічнай канцэпцыі неўрозу, вынайшаў масіўны шпрыц (шпрыц Жане)
- **Жозэф Бабінскі**, вывучаў істэрыю, апісаў паталагічны стопны разгінальны рэфлекс (рэфлекс Бабінскага)

ДОГЛЯД З ЖЫЦЦЯ

...1893

Нягледзячы на тое, што заслугі Ж. М. Шарко былі шырока прызнаныя пры жыцці, пахаванне вялікага лекара прайшло стрымана: у адпаведнасці з воляй нябожчыка на труну не ўскладаліся вянкi, над магілай не прамаўляліся прамовы

ЛІТАРАТУРА

- Архангельскі Г. В. Гісторыя неўралогіі ад вытокаў да ХХ стагоддзя / Г. В. Архангельскі. - М .: Медицина, 1965. - 430 с.
- Бехцяраў У. М. Да ўспамінах аб Charcot / У. М. Бехцяраў // Сучасная псіханеўралогія. - 1925. - № 8. - С. 14-17.
- Ілларыёшкін С. Н. Жан-Мартэн Шарко - заснавальнік сучаснай клінічнай неўралогіі / С. Н. Ілларыёшкін // Аналы клінічнай і эксперыментальнай неўралогіі. - 2016. - Т. 10, вып. 4. - С. 67-74.
- Калядка С. П. Жан Мартэн Шарко: вялікая асоба, лекар, навуковец, настаўнік / С. П. Калядка, Г. Ю. Каленская // Украінський вісник психоневрологіі. - 2015. - Т. 23, вып. 1.
- Шарко Жан Марцін // Вялікая медыцынская энцыклапедыя: [у 35 т.] / Пад рэд. Н. А. Сямашка. - М .: Дзярж. выдавецтва біялагіч. і мед. літаратуры, 1936. - Т. 34, С. 680.